

Maria Cabalska

Tuligłowy, gm. Różniewica, woj. przemyskie

Informator Archeologiczny : badania 9, 218-219

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

prostokątnych i stosunkowo płytkich. Niewielką głębokość jam uzasadniały badania geologiczne podłoża, stwierdzające na całym obszarze zajętym przez cmentarzysko dwu metrowej grubości pokład twardej, spoiistej gliny. Fakt ten nasuwa przypuszczenie, że obranie tak niekorzystnych warunków na założenie cmentarza noszącego bez wątpienia cechy cmentarza przykościelnego podyktowane było wcześniejszym wzniesieniem tu budowli sakralnej, której ślady odkryto w 1970 r.

Jedynym odstępstwem od konsekwentnie przestrzeganej zasady składowania zmarłych głowami na zachód był grób nr 465, w którym szkielet kobiety skierowany był czaszką na wschód. Podobnie jak w latach ubiegłych inwentarz grobowy występował głównie w grobach kobiecych w postaci ozdób i części stroju. Pośród nich na uwagę zasługują groby nr 397 z kabłączkiem skroniowym plecionym z cienkiego druciku srebrnego, nr 319 i 374 w bogatym inwentarzu których wystąpiły czworokątne w przekroju duże kabłączki brązowe o ornamentowanych powierzchniach oraz nr 413 i 480 zawierające szcążkowo zachowane duże noże w skórzanych pochwach zszytych i zdobionych wąską taśmą brązową, i 453 z sześcioma dużymi "malinkami" wchodzącymi w skład kolii szklanych paciorków.

Wyniki prac nie zmieniają dotychczasowego określenia charakteru i treści kulturowej cmentarzyska. Przy szczegółowym opracowywaniu materiałów jedynie trzy groby z paciorkami ze złotą wkładką po raz pierwszy występującymi w inwentarzu, będą wymagały szczegółowej analizy, która może ewentualnie wpłynąć na przesunięcie datowania wstecz, na schyłek wieku XI.

Zbiory znajdują się w Muzeum Okręgowym w Białymstoku.

Badania zakończono.

TĄDOW GORNY, gm. Ustków
woj. sieradzkie
Stanowisko 2

patrz
okres wpływów rzymskich

TULIGŁOWY, gm. Różniewica
woj. przemyskie

Instytut Archeologii
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Badania prowadziła dr hab. Maria Cabalska.
Finansował WKZ w Rzeszowie i UJ. Pierwszy

sezon badań. Duże, wieloczonowe grodzisko wczesnośredniowieczne.

Rozpoczęto badania grodziska położonego w lasach "Borusz" na terenie wsi Tuligłowy. Grodzisko leży na płaskowyżu, położonym między wioskami Wołą Rokietnicą a Węgierką, zakończonym garbem dochodzącym do 383 m.n.p. Opada on stromo ku dolinie potoka Węgierka, wypływającego z płaskowyżu. Wyniosłość garbu w stosunku do lustra wody wynosi 60 m. Szczyt wyniosłości zamyka wał wysoki 1,5 m otaczający płaszczyznę o ościach 130 x 170 m. Jest ona silnie nachylona ku południowemu zachodowi przy różnicy wysokości dochodzącej do 10 m. Południowa część wału biegnie zboczem garbu opadającym do potoka, północna krawędzią podszczytową, rozciętą fosami i dodatkowo pogłębioną spływem wód gromadzących się w wyższych partiach garbu. Grodzisko jest otoczone trzema wałami w ten sposób, że od strony północno-wschodniej tworzą się dwa wysoko położone podgrodzia dodatkowo fortyfikowane wałami zaporowymi ustawionymi poprzecznie do biegu wałów okrężnych. Potężne wały okrężne zachowały się do wysokości 3,5 m.

Badania skoncentrowano na majdanie na jego najwyższej północno-wschodniej części. Ze względu na las porastający cały majdan, wykopy usytuowano na wolnych przestrzeniach, dostosowując ich układ i kształt do większych nieporośniętych płaszczyzn. Odsłonięto zarysy 3 chat. Dwie z nich leżały na majdanie w odległości około 18 m od wału, natomiast trzecia znalazła się na najwyższej części majdanu w północno-wschodnim narożniku wału. Warstwa kulturowa zalegająca na majdanie jest b. płytka. Skorupy spoczywają w zbitej górskiej glinie zalegającej tuż nad calcem w postaci słabo wykształconego płytowatego piaskowca.

We wszystkich trzech obiektach zalegały fragmenty z naczyń pochodzących z VIII, IX i XI-XII w. Na materiał ceramiczny pochodzący z naczyń ręcznie wykonanych i słabo otaczanych natrafiono w wykopie przy wale oraz w najniższych poziomach chaty III.

TUMIANY, gm. Barczewo
woj. olsztyńskie
Stanowisko 2
"Rybaczkówka"

Zespół do badań etnogenezy Słowian
w Polsce północno-wschodniej
Instytutu Historii Kultury Material-
nej PAN i Państwowe Muzeum
Archeologiczne w Warszawie

Badaniami kierowali mgr Tadeusz Baranowski
oraz mgr Danuta Kowalczyk przy współpracy
doc.dr hab. Krzysztofa Dąbrowskiego. Wzięli